

Naturplan for

Udarbejdet af

Skovfoged: [REDACTED]

Naturplan

Indhold

Baggrund for projektet	3
Formål.....	3
Geografi.....	3
Historie.....	3
Beskyttelser.....	5
Fauna:	7
Flora.....	7
Naturplanen.....	8
1: Engarealer.....	8
2 Mosearealer.....	9
3 skovrejsning.....	11
Områdets rekreative værdi.....	12

Naturplan

Baggrund for projektet.

I 2019 blev Selskabet [redacted] dannet af [redacted] og [redacted], baggrunden herfor skitseret i nedenstående.

Hovedaktørerne bag selskabet har stor lokal tilknytning til [redacted] området og over en længere årrække er tanker om, at etablere en fælles naturejendom i den østlige del af [redacted] blevet diskuteret.

Flere lokale lodsejere har tilkendegivet, at de gerne vil afhænde deres moselodder til interessenterne og med fundament i disse tilkendegivelser dannes der i 2019 et projektorienteret selskab der har til hensigt, at samle arealer i [redacted] nordøstlige geografi for at skabe en naturejendom, hvor fokus ligger på at tilplante skov og pleje natur i området.

Formål.

Formålet med denne Naturplan er at udstikker rammer for [redacted] drift, pleje og udvikling af selskabet naturarealer i [redacted]

Selskabets formålsparagraf kan sammenfattes under følgende: [redacted] er et anpartsselskab, der har til formål at købe og eje arealer i og omkring [redacted] med henblik på, at drive naturnær skovdrift, at gennemføre plejetiltag af den naturbeskyttede [redacted] og at varetage almennyttige naturinteresser. Målsætningerne gennemføres igennem visionære naturplaner og skovrejsningsplaner for området, samt efter bestyrelsens nærmere bestemmelser, at drive anden lignende eller beslægtet erhvervsvirksomhed bl.a. med det formål at støtte almennyttige naturbeskyttelsesformål

Skovrejsning på tidligere landbrugsjord er et fokuselement i selskabet og derfor vil Naturplanen her ligeledes omfatte en landskabsæstetisk tilplantningsplan for tilgrænsende områder udenfor de §3 udpegede arealer i højmosen

Geografi.

[redacted] ligger ca. 10 km nord for [redacted] og udgør i hele sin udstrækning ca. 300 ha.

Historie

Mosen er opstået efter sidste istid, hvor vandstigning på hedesletten har bevirket en langsom højmosedannelse, der gennem årtusinder har dannet højmosen i [redacted]. Som alle andre højmoser i Danmark har [redacted] også været en energiresource i løbet af 19-hundredetallet. Omfattende

Naturplan

dræning og tørvegravning resulterede på daværende tidspunkt i, at den uberørte højmoser, langsomt blev tilgroet af pil, birk og andre vandtålede træarter.

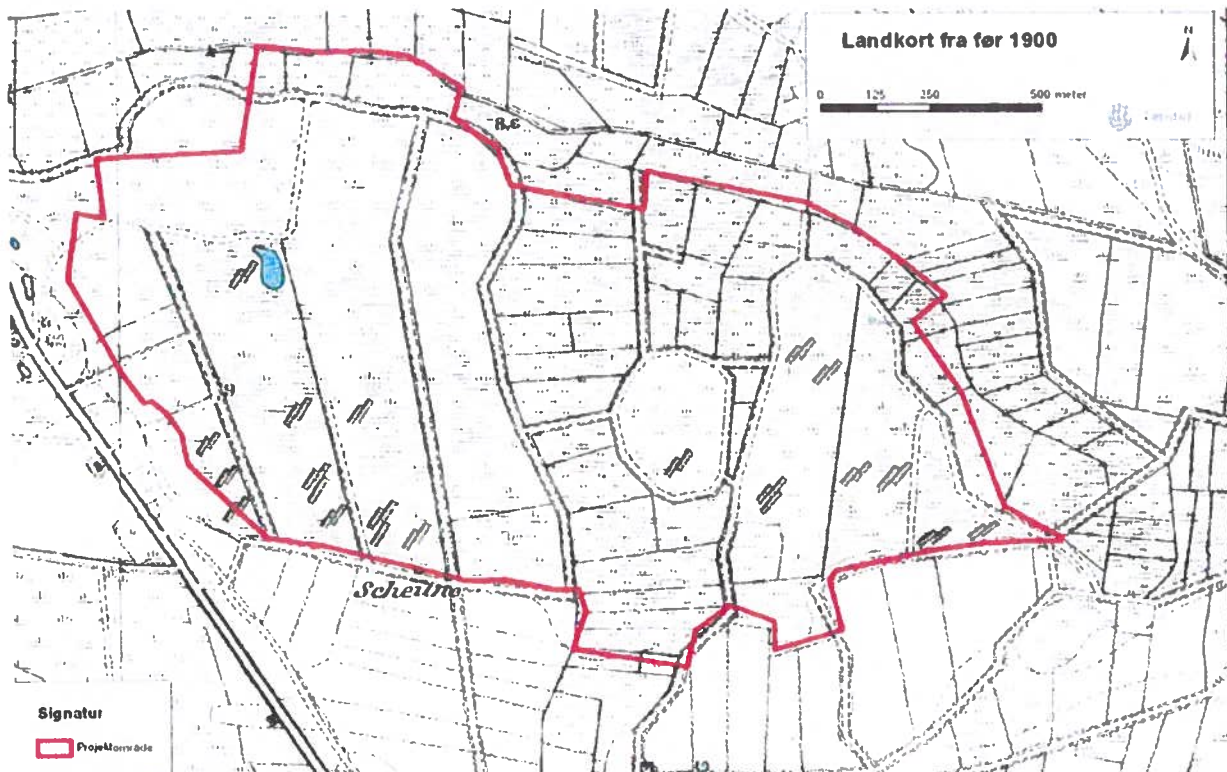

Fig. 1 [redacted] 1898.

I gennem 1990-erne og indtil 2013 erhvervede [redacted] fonden arealer i moser og Fonden ejer i dag et fuglereservat i moser på ca. 105 ha. Den resterende del af moser er overvejende privatejet.

I 2011-2016 indgik den træbevoksede højmoser i et landsdækkende [redacted] hvor formålet var at genskabe højmosens hydrologi, fjerne trævækst og fokusere på mosens udpegede beskyttede arter. Fokus var her i hovedtræk [redacted] fondens arealer og disse fremstår i dag, som åbne arealer der plejes med henblik på ynglefugle og den sjældne fisk dynsmerling.

[redacted] fonden havde held til at erhverve en stor del af mosers vestlige del, godt hjulpet af Jordfordelingskommissionen [redacted]. I den østlige del af moser, lykkedes det ikke Fonden at erhverve arealer.

Som led i de overordnede Natura 2000 planer er der udbetalt en generel erstatning til tilgrænsende lodsejere som følge af vandstandshævningen i projektområdet.

Naturplan

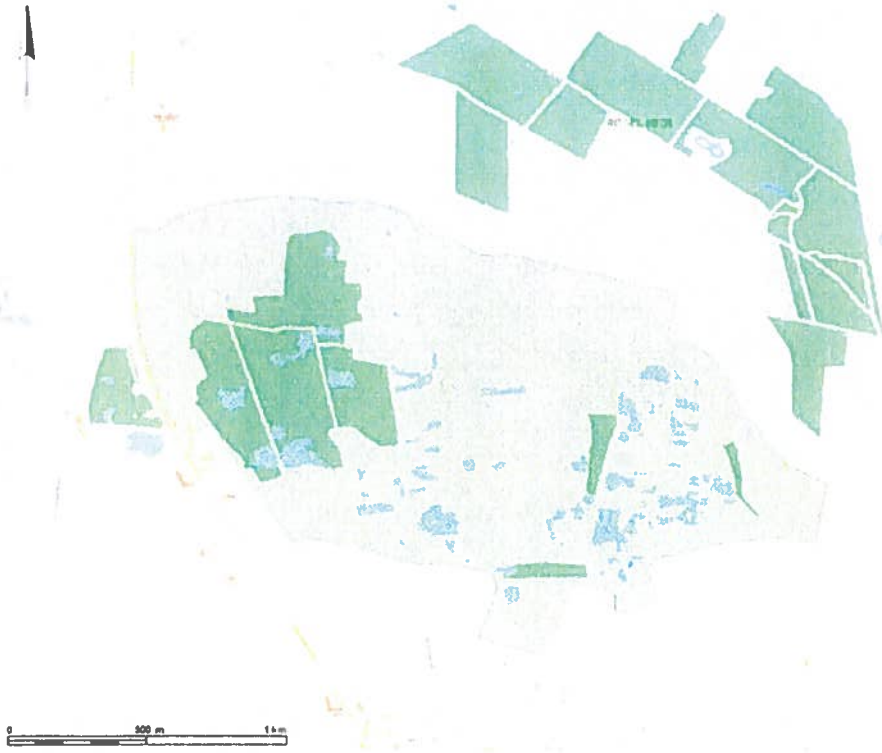

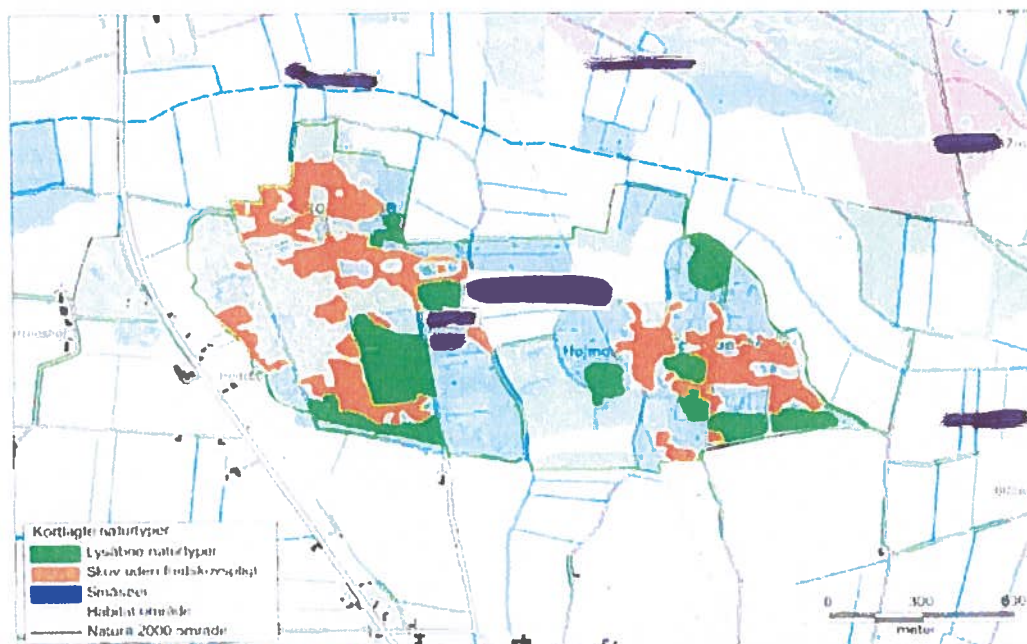
Fig. 2 Natura 2000 (grøn skravering)

Beskyttelser.

Alle områder inden for mosens ringgrøft er udpegede §3 arealer hvor mose-og fersk eng er hovedudpegningskategorierne. Indenfor disse kategorier findes der blandt andet følgende naturtyper: Skovbevokset tørvemose, nedbrudt højmose, brunvandede søer, tør hede og hængesæksarealer. På de private arealer er disse ikke nøjagtigt kortlagt, men som led i Natura 2000 udpegningen i 2004 er der udarbejdet en plan for hele området, hvor hovedfokus er at genskabe mosens i sin fulde udstrækning igen. Natura-2000 området er på ca. 200 ha.

Områdets naturtyper

Natura 2000-områdets indhold af habitat-naturtyper, der er omfattet af planlægningen, fremgår af udpegningsgrundlaget. I [Danske Naturtyper i det europæiske Natura 2000 netværk](#) findes en beskrivelse af de enkelte naturtyper og nogle af deres typiske arter.

Overigtskort. Områdets kortlagte naturtyper.

I figuren ovenfor er oversigtligt vist udstrækningen af de kortlagte naturtyper, der udgør en del af områdets udpegningsgrundlag. Kortet viser den samlede udbredelse af de lysåbne naturtyper, skovnaturtyper på ikke-fredskovpligtige arealer samt sønaturtyper. For en mere detaljeret visning af naturtypens udbredelse henvises til [Naturstyrelsens hjemmeside](#).

Fig. 3 Naturtyper

SIGNATURFORKLARING

- Eng
- Skov
- Mose
- Skovpligtig
- Skovpligtig
- Skovpligtig

SAGSUDFØR

2024-01-15

Fig 4: §3-beskyttelserne i fokusområde.

Naturplan

Fauna:

_____ rummer en bred vifte af dyr og fugle.

Den varierede struktur mellem åbne og tilgroede arealer skaber levesteder for næsten alle danske pattedyr, i særdeleshed trives kronvildt, råvildt, ræv godt i området. Ligeledes er der en bred vifte af fugle i området, hvor rørhøg, hedehøg, trane, glente og pungmejse med mere kan opleves. På udpegningsgrundlaget i _____ projektet er der især fokus på den sjældne _____ som lever i _____ og i vandhuller og kanaler i _____ som det eneste sted i Danmark.

Flora.

Floraen i moseområdet østlige del er præget af højmosens dynamik, med fugtigt surt klima. Mosen er domineret af blåtopsamfund, birkeskov, tagrørssump og brunvandede søer. De våde flader er under tilgroning af spagnum og på tørre arealer findes både hedelyng og revling.

Billede 1. Spagnum indfinder sig villigt i gamle tørvegrave og vandfyldte grøfter.

Naturplan

Naturplanen.

Naturplanens målsætning er, at øge områdets diversitet og skabe øgede yngle og fødemuligheder for de naturlige bestande af dyr og fugle. Ligeledes sigtes der på at opnå en øget diversitet i området ved at omlægge landbrug til varieret løvskov, med lysåbne arealer.

Som skitseret på figur 4 består naturplanen af 3 forskellige elementer.

- 1 Engarealer med og uden §3 status
- 2 Mosearealer med §3 status.
- 3 Skovrejsningsarealer på erhvervet landbrugsjord

Figur 5: Naturplanens elementer.

Naturtype	Areal i ha
Eng	18
Mose	23
Skovrejsning	12

1: Engarealer.

De nuværende engarealer fremstår som udgangspunkt som §3 enge hvor der hidtil har været drevet høslet eller brakpudsning i henhold til støttere reglerne.

Naturplan

Naturtilstanden er generelt ringe med lav diversitet, men den øgede vandstand på arealerne vil på sigt medvirke til at flere arter vil indfinde sig. Ligeledes vil der i den fremtidige forvaltning være fokus på at der bliver foretaget høslet, hvor materialerne fjernes og muligvis på sigt en let sommergræsning.

Engarealerne i de nye skovrejsningsarealer vil blive plejet med slet og uden brug af næringsstoffer. Disse vil på sigt vokse ind i § 3 status da de ligge lavt og grænsende ned til [REDACTED]

Billede 2: eksempel på en af de østlige engarealer der grænser op til mosefladen.

2 Mosearealer.

Mosearealet (Blå markering på Fig 4), udgør ca. halvdelen af ejendommens areal og disse fremstår i dag som en varieret mosaik af birkeskov, pilekrat, rørskov og blåtop-samfund med tue- og højlestruktur. I de gamle tørvegrave er der en fin spagnumdannelse og ligeledes findes der sporadisk hedelyng. Den varierede struktur mellem bevoksning og lysåbne arealer skaber en fin biotop for områdets vildt og fugle. Der er dækning, ly og føde og meget lidt besøgt af publikum, grundet områdets ufremkommelighed. Der er masser af døde træer, svampe og fugtighed, hvilket sikrer en relativt stor biologisk mangfoldighed. Den generelle vandstandshævning i mosefladen vil på sigt accelerere udviklingen af mosen i retning af aktiv højmosen igen.

Naturplan

Billede 3. Skovbevokset tørvemose.

Selskabet påtænker som udgangspunkt, ikke at ændre meget på strukturen på mosefladen. Lysåbne arealer vil blive holdt lysåbne og skovbevokset højmoser vil som udgangspunkt forblive skov. Indgreb her vil kræve dispensationer fra Naturbeskyttelsesloven og skal forgå i dialog med [redacted] Kommune. Såfremt, der på sigt opstår mulighed for at opnå støtte til rydning af arealer eller anden naturgenopretning vil selskabet indgå konstruktivt i et samarbejde med de lokale myndigheder omkring dette.

Billede 4: tagrørssump i en gammel tørvegrav.

Naturplan

3 skovrejsning

Selskabet har pt. tilsagn om erhvervelse af ca. 20 ha. landbrugsjord uden bindinger. Disse er indtegnet med grønt på oversigtsplanen. (fig. 5) Selskabet agter at søge om tilskud til tilplantning af disse arealer fra Miljøministeriets skovrejsningspulje i 2021. Planen er at udvikle en egnskarakteristisk skovudviklingstype på disse arealer, hvor løvtræ bliver et gennemgående og bærende element. Brede skovbryn og lysåbne engarealer vil skabe indkik og dynamik i skovrejsningen, ligesom holme af skovfyr og rødgran vil skabe ly og skjul for fugle og dyr.

Efter etableringsfasen af skovrejsningsområderne vil der gå en årrække uden egentlig pleje, men efter 15 til 20 år vil man påbegynde plejetiltag for, at sikre en stor andel af storkronede og stabile træer på lang sigt og hovedformålet vil her være stabilitet, grundvandsikring og gunstig naturudvikling i skovområderne.

Billede 5. Eksempel på god og flersidig skovrejsning.

Naturplan

Områdets rekreative værdi.

[redacted] bliver i dag flittigt besøgt af naturinteresseret publikum: [redacted] projektet og [redacted] fonden har skabt en øget interesse for området og i den vestlige del af mosen er der etableret flere faciliteter for publikum. Den østlige del af mosen har per tradition aldrig været meget besøgt og kendes mest af lokale. Med baggrund i Selskabets tanker om at omlægge området fra Landbrugsejendom til Naturejendom vil der automatisk følge en øget tilgængelighed til området. Naturbeskyttelseslovens bestemmelser vil sikre offentligheden adgang på skovveje og stier på ejendommen og mængden af disse vil naturligt øges i både skovrejsning og øvrige arealer.

[redacted]

[redacted]
[redacted]
[redacted]
[redacted]

[redacted]
[redacted]
[redacted]
[redacted]

Projektet er i overensstemmelse med formålet med det gennemførte EU-støttede højmoseprojekt for [redacted] og [redacted] forventer, at projektrealisering vil forbedre områdets naturværdier.

[redacted]
[redacted]
[redacted]
[redacted]